

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, April 4, 1980

Nr. 64

IRANE RINKIMUS LAIMĖJO FANATISKI MULOS

PREZ. CARTERIO LAIMĖJIMAI KELIA NERIMĄ KENNEDŽIO DRAUGŲ TARPE

PREZIDENTAS GAVO DVIGUBAI DAUGIAU BALŲSŲ, NEGU SENATORIUS EDWARD KENNEDY

WASHINGTON, D.C. — Dabar, kada visi demokratų balsai Wisconsin ir Kansas valstijose suskaičiuoti, aiškiai matyti, kad prezidentas Carteris gavo žymiai daugiau balsų, negu senatorius Kennedy.

Wisconsin prezidentas gavo 349,299 balsus, o sen. Kennedy surinko tik 187,490 balsų. Kansas valstijos demokratų prezidentas gavo 108,651 balsą, o senatorius Kennedy gavo tik 60,649 balsus. Turint galvoje praeitą savaitę už sen. Kennedy paduotus balsus New Yorke ir Connecticut valstijose, senatorius Kennedy vėl nustumtas gerokai žemyn. Svarbiausia, kad sen. Kennedy išleido dideles sumas, pats sakė kalbas, o prezidentas Carteris neturėjo progos rinkiminę kampaniją kur nors važiuoti, nes visą laiką jis rūpinosi Irano ir Afganistano reikalais. Daug laiko praleido krašto apsaugą pertvarkydamas.

SEN. KENNEDY LIKO BE ENTUZIAZMO

Senatorius E. Kennedy, patyręs apie Wisconsin ir Kansas valstijų demokratų nuotaikas, gerokai nusiminė. Jis buvo įsitikinęs, kad New Yorko ir Connecticut valstijos nuties jam tolimesnį rinkiminį kelią, bet taip neišėjo — tikrovė pasirodė kitokia.

Kennedy pripažįsta, kad prezidentas Carteris jo nekritikavo, tuo tarpu jis labai jau aštriai kritikavo ne tik krašto ekonomiką, bet ir užsienio reikalus. Prez. Carteris tik paminėjo porą faktų, apie kuriuos senatorius nieko neprašitarė. Senatorius tvirtino, kad jis visą laiką balsavęs už krašto apsaugą, tuo tarpu prezidentas nurodė, kad senatorius balsavo prieš apsaugos sustiprinimą Indijos vandenynė esančioje Diego Garcia saloje.

Prez. Carteris daugiau nieko nepriminė. Oficialūs demokratų partijos kalbėtojai ne žodžio nepasakė apie Chappaquiddick nelaimę arba apie kokias asmenines problemas, kuriais balsuotojai daug kur domisi ir vis senatorių klausinėja beveik kiekvieniame mitinge.

R. REAGAN PATINKA RESPUBLIKONAMS

Paskutiniai Wisconsin valstijos duomenys rodo, kad tos valstijos respublikonai daugiausia pasitiki buvusiu Kalifornijos gubernatoriumi Ronaldu Reaganu.

Už R. Reaganą buvo paduoti 361,643 balsai, už George Bush buvo paduoti 274,985 balsai, o rockfordietis John B. Anderson gavo 247,109 balsus.

Kansas valstijoje R. Reagan surinko 176,068 balsus, Anderson gavo 51,504 balsus, o Bush tesurinko tik 35,412 balsų. Labiausiai buvo nusiminęs George Bush. Jis tikėjosi gauti daugiausia balsų, bet tegavo vos 13%. Daug geriau pasirodė kongresmanas Anderson, bet ir jam toli iki R. Reagan.

Dabar visiems aišku, kad prezidentui Carteriui teks persiimti su Ronaldu Reaganu. Pats Carteris pareiškė, kad Reagan yra stiprus priešas, nes yra geras kalbėtojas. Jam labai daug padeda jo žmona, kuri tvarko visą rinkiminę propagandą.

Čado respublikos sostinėje buvo nušautas Sudano generalinis konsulas Ahmed Hamsa. Jis pateko į kryžminę ugnį dviejų tarp savęs kovojančių grupių. Kovose jos naudoja ne tik šautuvus, bet ir kulkosvaidžius, minosvaidžius ir artileriją.

Mokslininkai bando vėžį gydyti pacienais trumpiausiomis bangomis.

P. DARGIS PASIMATYS SU PREZ. CARTERIU

Povilas Dargis

NEW YORK, N.Y. — SLA centras gavo prezidento Carterio telegramą, kviečiančią prez. P. Dargį atvykti į Baltuosius Rūmus balandžio 11 d. popietę. SLA Centras jau pranešė Baltiesiems Rūmams, kad Povilas Dargis bus Washington ir Baltuosiuose Rūmuose skirtu laiku.

Prezidentas Carteris nori informuoti Fraternalių organizacijų pirmininkus apie besitaisančią ekonominę būklę ir įtemptą tarptautinę padėtį. Prezidentas informuos atvykusius, o vėliau atsakys į kilusius klausimus. Konferencijai pasibaigus, Baltuosiuose Rūmuose bus užkanda.

SLA prezidentas Dargis vyks į Baltuosius Rūmus, o vėliau informuos lietuvių per savo radijo stotį ir spaudą.

Reporteris

Artimose Rytuose jau pavasaris, o Amerikos vakaruose dar smarkiai sniega.

PREZIDENTAS PASIRAŠĖ NETIKĖTO PELNO MOKESČIŲ ĮSTATYMĄ

ĮSTATYMAS SUKĖLĖ DAR DAUGIAU ABEJONIŲ DEL EKONOMINĖS POLITIKOS NAFTOS INDUSTRIJOJE

WASHINGTON, D.C. — Trečiadienį prez. Carteris pasirašė netikėtą pelno naftos bendrovėms mokesčių įstatymą, žinomą Windfall vardu. To įstatymo projektas išbuvo Kongrese 11 mėnesių ir sukėlė daug ginčų. Pagal įstatymą numatoma per dešimtmetį surinkti \$227.7 milijonų mokesčių. Pinigai bus taip panaudoti:

- 137 milijonai dolerių skiriamas mokesčių sumažinimui ir biudžeto subalansavimui;
- 57 milijonai bus panaudoti mažų pajamų šeimoms padėti mokėti šildymui alyvos sąskaitas nuo 1982 iki 1990 m.
- 34 milijonai skiriami transportacijos ir energijos programoms.

Įstatymas numato mažesnes sumas energijos mokesčių kreditams — paskiriems asmenims ir biznio institucijoms.

Pasirašydamas įstatymą prez. Carteris pareiškė, kad dabar padedami pagrindai nacionalinei energijos politikai. Jis taip pat pateikė planą imti 10 centų federalinių mokesčių nuo parduotame benzino galono ir \$4,62 apdėti kiekvieną importuojamą naftos statinaitę.

Naftos bendrovių kalbėtojas pareiškė, kad įstatymas sukels administracinį chaosą ir sumažins iniciatyvą ieškoti naujų naftos laukų, taip pat duos smūgį visai produkcijai bei importui. Tačiau prez. Carteris pareiškė, kad įstatymas yra gera žinia visam kraštui ir visam pasauliui.

Aukso uncija ketvirtadienį kainavo 491 dolerį.

DERYBOMS REIKALAUJA KITŲ ATSTOVŲ

BOGOTA, Kolumbija. — Kolumbijos Balandžio 19-tos sąjūdžio maištininkai, policijos apsupti Dominikonų Respublikos ambasadoje, reikalauja paskirti kitus atstovus, kad galėtų susitarti apie išvažiavimo į užsienį sąlygas. Maištininkai skundžiasi, kad valdžios pasiūlyti atstovai neturi galios daryti nutarimų. Jie viską atidėlioja, o vėliau vėlina visus susitarimus. Maištininkai praše pasiųsti ir pasitarimus Kolumbijos užsienio reikalų ministrą Diego Uribe.

Maištininkai užėmė Dominikonų Respublikos ambasadą vasario 27 dieną. Jie jau buvo susitę su valdžios atstovais šešis kartus, bet iki šio meto neišsprendė nė vieno klausimo, kuris jiems būtų rūpėjęs.

Kinija kritikuoja Europos valstybes, nepritariančias prez. Carterio pozicijai Afganistano klausimu.

Libano pasipiktinimą Libane ir Europoje. Vokietijos gyvulių globos organizacijos pirmininkas Andreas Grassmueller parašė raštą Libano premjerui Selim Hoss, protestuodamas prieš šias žudynes ir pagrasindamas ekonominio boikotu, jei žudymas nuri ramybės, bet jos nebeturi.

LIBANO PARTIZANAI ŽUDO GRĮŽTANČIUS GANDRUS

BEIRUTAS, Libanas (AP). — Kai europiečiai laisvo grįžtančių gandrų lizdus, tarp savęs kariaujančieji Libano partizanai atsuko savo priešlektuvinę patranką ir iš šiaurės Afrikos pro Libaną praskrendančių gandrų rikiuotes. Atakos metu šeštadienį žuvo nenustatytas kiekis tu galantiškų paukščių. Partizanų elgesys sukėlė žmo-

PREZIDENTUI NEPAVYKO ATIDUOTI DIPLOMATŲ IRANO VYRIAUSYBEI

BANI SADR IR KITI REVOLIUCINĖS TARYBOS NARIAI TURĖS ATSIDUOTI

TEHERANAS, Iranas. — Trečiadienio vakare oficialiai pranešta, kad Irano rinkimus į pirmąjį parlamentą laimėjo fanatiškų mūš vadovaujama naujai iškilusi tikybininkų partija. Prezidento Bani Sadr vadovaujama politinė grupė, norinti prisilaikyti veikiančių įstatymų, yra mažumoje. Vyriausybės atstovai tyrinėjo vartojamą klaidą pirmąjį rinkimų dieną, bet vyriausybė neturėjo pakankamai galios kontroliuoti rinkimų.

Vyriausybė, pastebėjusi klaidos galimybes, ėmėsi priemonių papildomiems rinkimams kontroliuoti. Vienas kitas menkinis pataisytas ir Revoliucinė Islamo taryba nutarė paskelbti pirmųjų rinkimų duomenis, pataisyti kelias įstatymo spragas ir eiti prie papildomų rinkimų. Joks yra vienbalsis Revoliucinės tarybos nutarimas. Naujame parlamente fanatiškų mūš skaičius bus tris kartus didesnis negu prezidento Bani Sadr vadovaujamos politinės grupės šalininkų skaičius. Nemanoma, kad papildomieji rinkimai galės pakeisti galią parlamente. Susidaro įspūdis, kad prezidentas Bani Sadr ir jo vadovaujama vyriausybė privalės atsisakyti. Turint galvoje Islamo visuomeninius reikalus tvarkančių paprotį, tai prezidentas Bani Sadr gali ir pasilikti vyriausybės prieškąjį. Visais svarbesniais klausimais iriečiai dabar reikalauja vienbalsio nutarimo. Šiuo principu vadovaujasi Islamo taryba, tai dar neaišku, ar juo nesivadovaus naujai išrinktas parlamentas.

Manoma, kad naujas Irano parlamentas pirmiausia privalės nuspręsti, ar perleisti 50 ambasadoje laikomų JAV diplomatų ir ambasados tarnautojų, ar juos ir toliau palikti specialioje Irano studentų zinioje. Prie jų priklausau ir trys ambasados pareigūnai, dabar laikomi Irano užsienio reikalų ministerijoje. Bani Sadr vadovaujama Revoliucinė taryba vienbalsiai nutarė palikti suimtus amerikiečius studentų zinioje ir laukti parlamento sprendimo.

Prezidentas Carteris buvo informuotas apie politinę padėtį Irane ir prezidentas prašytas suimtųjų reikalą nedaryti jokių pareiškimų ir nesiimti jokių žingsnių prieš Irano santvarką ir dabartinę vyriausybę. Prezidentas Bani Sadr nieko prez. bėmis.

BRITAI DUOS GINKLUS MOTERIMS

LONDONAS, Anglija. — Premjerė Margaret Thatcher paskelbė, kad britų kariuomenės vadovybė ruošiasi duoti ginklus kariuomenėje tarnaujančioms moterims. Iki šio meto įvairiuose britų kariuomenės daliniuose tarnavo moterys, bet jos neturėjo kariškų ginklų. Dabar jau aptartas reikalas duoti moterims ginklus. Pirmiausia jos gaus ginklus savisaugai, o vėliau gaus ginklus įvairių rūšių sągryboms. Amerikos karo jėgos tarnaujančios moterys jau dabar nesioja ginklų, tai kodėl britės negali būti ginkluotos? — klausia premjerė.

Salvadoro civilių ir kariškių taryba pratęsė karo stovį dar 30 dienų. Karo stovis buvo įvestas kovo 4 d., komunistinėms bei komunistuojančioms grupėms sukūlus riaušes, kurios dar nesiliauja.

Carteriui neprizadėjo, bet reikalavo, kad prezidentas nedarytų jokių pareiškimų Irano vyriausybės klausimu. Oficialus pranešimas sako, kad prez. Carteris norėjo padėti atiduoti ambasadoje laikomus diplomatus Irano vyriausybei, o vėliau prizadėjo nieko tuo reikalu daugiau nesakyti.

WASHINGTON, D.C. — Tuo tarpu prezidentas Carteris nepadarė jokio pareiškimų dėl paskutinio Irano prezidento Bani Sadr pareiškimų. Prez. Carteris pareiškė, kad jis nerąšes jokio laiško mulai Chomeini ir neprizadėjęs imtis jokių žingsnių, žeminančių Ameriką. Irano vyriausybei pranešimais eina įvairiais keliais, juos rašo keli vyriausybės įstaigų pareigūnai, bet pats prezidentas Irano spaudoje pasirodžiusių žinių nebe-
raža.

Prezidentas Carteris labai būtų norėjęs dalyvauti kelių valstijų pirminių rinkimuose, bet Irano reikalai atėmė jam visą laiką. Jeigu laikas jam leis, tai jis bandys pasiekti vieną kitą valstiją ir pasakyti kelias rinkimines kalbas. Bet jis žino, kad Irano reikalai labai įtempti ir jis privalo juos sekti.

Irano reikalų prezidentas palaiko ryšius su įvairiomis Vakarų Europos ir Afrikos valstybėmis Bani Sadr nieko prez. bėmis.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

“NAUJIENŲ” SKATYTOJAMS, BIZNIERIAMS, PROFESIONALAMS, BENDRADARBIAMS IR VISIEMS GEROS VALIOS ŽMONĖMS LINKI

NAUJIENOS

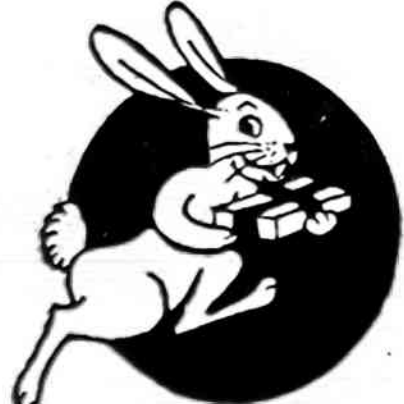

KALENDORELIS

Balandžio 4: Didysis Penktadienis, Gerimanta, Utenis, Josvydas, Šilinis.

Saulė teka 5:31, leidžiasi 6:18.

Oras debesuotas, lietus.

P. POTENAS

Kunigaikštis Komotas ir jo žuvimo vieta

(Tęsinys)

Kūnatas ar Ku-na-tas, kaip kartais net Lietuvos istorijose paskutinis jotvingių vardas Komotas yra vadinamas, atkrinta: šaknini pribalsi m. ne n, rodo kad ir asm. Skom-an-tas ar senovės lietuvių vyrų vardai Almantas, Daumantas, Dirmantas, Gelmantas, Kymantas, Skirmantas ir kt.: kad ir tokius tikrinus žodžius laikytumėm sudurtiniais, — vistiek pat: prie balsio m išlikimas juo labiau tai patvirtina. O šakninis balsis u ar ū bus atsiradęs raštuose vėliau slavų kalbų įtakoje, ir vokiečiams, į slavus nusižiūrėjus, kartais panašiai transkribuojant. Nedrąsiai norėčiau čia pasakyti, kad vtv. Kaunas, vok. Kaunen (iš šaknies Kaun-), slavų jau pagal jų kalbų prigimtį parašiję, taigi patrupintą šaknis Kohn-: Kovna, Kovno, kad net toliau susėjau būty galėjusi atsirasti šakninė lytis Kon- ir Kun-.

Pilnas jotvingiško vado vardas iš dokumentų yra šitoks: Jotvingų (Jaczwingorum, Jaczwaditerum — Jotvingų kunigaikštis (princeps) ir didysis vadas (major inter duces "vyriausias iš vadų") Komotas.

Komotą buvus didelį vyriausią ir jotvingių tautos mylimą vadą liudija ir tai, kad jis nekapituluodamas su savo kariu-

mene yra kovęsis net su jungtine slavų ir germanų kariuomene ir kad net jo atminimas yra paliktas ir jo žuvimo vietos vardu. Tuo būdu ir dar vienas galimas sprendimas: ir po Komoto mirties toje srityje dar ilgam bus buvę išlikę vietiniai gyventojai jotvingiai, čia begyvendami išsaugoję savo kunigaikščio vardą ir kaip vietovardį, okupantams net nepriveikiant ir nesiryztant jo vardo iš vietovės pavadinimo ištrinti.

Kad Komotas asmenvardis nėra atsitiktinis ir nėra vienintelis tikrinis žodis kaip vardas, taip pat kad jis yra mūsų, baltų, žemės kudiškis, liudija nevienas šaknies Kam-, Kom-, Kuom-, Kum- vietovardis iš Lietuvos ir iš sričių už jos:

Homoty lenk.-vok. kaimas turėtų būti Kamatai ar Kamotai, 22 km į rytus nuo Drogičino mst., 3 km į šiaurę nuo Bugo upės. O prie upelės, prie kurios kaimas stovi, yra Fuerstendorf "kunigaikščio kaimas" vietovė, — upelės vakarinėje pusėje. Galimas daiktas, kad tos upelės vardas irgi Kamata ar Kamota. Ten pat stovi, vėlai atsiradę Baratiniec Ruski k. ir Baratiniec Lacki k. — rusų ir lenkų kolonistų susikirtimo vietos kaimai buvusioje mūsų (baltų) kunigaikštinėje valdoje. Tai Lietu-

vos Jotvos pietuose.

Kamatai mstl. ir, Kamajas ežeras Rokiskio aps., Lietuvos Sėloje.

Kamanas ež. Dubingės (ar Dubingos; Žeimenos it.) Spenglos Spinglos — Armenos baseine (S. Kolupailos strp. Tauta budi 1954 m. kalendoriuje, 99 psl.). Lietuvos Sėloje.

Kamantai ar Komantai, vok. Kamanten, k. netoli Išdagų (vok. Iszdaggen, subtilerinta Brenndenwalde) k., į žiemryčius nuo Darkiemio mst., Nuguros, arba Ungurupės, deš. r. šone, M. Lietuvos Nadruvoje. Žr. Kamata.

Kamantai ar Komantai, 1861 m. vok. Camanten, į pietryčius nuo Būdvičių mstl., į žiemvakarius nuo Pirkainio (Pilkainio, vok. Pirkallen) mst., M. Lietuvoje.

Kamantiškių ež. prie Stelmuižės (Stalmuižės) bžk. Lietuvos Sėloje.

Kamantiškė (trm. Kamantiškė; Lietuvos apgyventos vietos 1925 m. — LAV) vsd. buvo Papišės vls., 11 km nuo Zarasų mst., Lietuvos Sėloje.

Kamata ar Komota: rus. Komata (1226 m. Ipatijaus metraš. 1293) jotvingių vietovė, gal. ten, kur dabar D. ir M. (rus.) Kumečėn, vok. Gr. ir Kl. Kurmetchen prie ežero, į žiemvakarius nuo Galdapės mst., arba kur (rus.) Komojėn (vok. Komojtschen) Gumbinės aps. (N. P. Barsov, Očerki ruskoj istoričeskoj geografiji 1885 m., psl. 71 išnaša). Plg. žr. Kamantai ir Komantai 2 k. k.

Kamatas upelė apie Druskininkų mstl. Lietuvos Dainuovoje (žr. Chomutais Sen. Liet. Enc. III t.). Jotvingiškai Kamatas (K. Būga, Kalba ir Senovė 1922 m. 79 psl.). Rusų Ipatijaus metraš. 1255 m. 828, 13 apskritai tokią šaknies vietovardžius rašo Komatovi (vienaskaitos naudingas) ir žr. Kamata, rus. Komata.

Kamatis, -ies, Kamata ir Kamatė (visos trys lytys gyvos žmonėse) — Mūsos kair.-v. it. apie 1,5 km nuo Salocių mstl. į pietus, prie Soudogalos k. vietovės, vad. Aštuoneris. Lietuvos Ziemgaloje.

Kamavas turėtų būti, 1203 m. Ipatijaus metrašty 157, 160 Komov, dabar Kumov, 2 mylios (rus.) į pietus nuo Cholmo (prie V. Bugo) mst., buv. Valuinės žemės vakaruose, toli į pietus nuo Baltvyžio girios ir L. Brastos miesto, kur tebeįrašyti jotvingių pėdsakai.

Kamca — Bivėtos (Dysnos deš. it., o ta Dauguvos kr.-v. it. ties Dysnos mst.) deš. it., ryčiau N. švenčionių mst. Kamajys mstl. į šiaurę nuo Narocius ež., į pietryčius nuo švenčionių mst.

Kamonas upelė, atitekėjusi iš žiemų nuo Sartininkų mstl., Gėdės (Nemuno deš. š. it. Klaipėdos krašte), deš. š. įtakas į žiemvakarius nuo Tilžės mst.

Kamuzės užtvanka skiria Baltąjį Lakajų ežerą nuo Siesarčio ež. šventosios upės baseine. Molėtų ežerų grupėje (S. Kolupailos strp. Tauta budi 1954 m. kalend., 99 psl.).

Komain 1384 m. Sembos vtv.

šandien vok. Cumehnen (K. Būga Liet. k. žod. LXIV §61) — Komainiai, šandien rašomi ir Kumėnai.

Komasta, vok. žod. Kamasta, kaimas, palivarkas ir viensėdis (trys vietovės) Ukmergės aps. Giedraičių vls., 10 km į žiemryčius nuo Giedraičių mstl. (LAV).

Kuomiškės Ažuocerų k., Anykščių par., pelkių vardas (jose auga gailių, mėlynių; niekuomet neįsidiūsta) (K. Būga Liet. kalbos žod. LXXXIII).

Čia ju tik dalį surašiau. Ju yra ir Lietuvoje, ir už Lietuvos ribų baltų žemėje. LAV-se 1925 m. yra šaknų Kam-8 ir Kom-3 vietovardžiai.

MUSIO VIETA

Iš dokumentų matome 1264.

VI. 24 jotvingių mūsio vietą esant Jotvos pietuose, 40 km į šiaurę (ryčiau) nuo buginio Drogičino, jotvingių sostinės ir pietinio jų atsparos punkto; buv. Gardino gub. Bielsko aps., nuo Bielsko mst. į vakarus už 20 km; tarp baltų, šiauriau pereinančių į kalnuotumą, kur Brona-Brana (lenk.-vok. Bronka) įteka į Nurą (lenk.-vok. Nurzec; Bugo deš. š. it. 35 km į pietvakarius nuo Kirsnos vietovės ir 30 km į žiemvakarius nuo Drogičino mst.); ryčiau Bransko (lenk.-vok. Bransk; Nuro deš. š. krante) mst., — taigi tarp Bronos-Branos ir Nurcupių. Čia yra mūsio vieta ir čia valdžios Kirsnavėlės (lenk.-vok. Kiersnowka) ir Kirsnavos (lenk.-vok. Kiersnowo) palivarkų žemėje yra piliavietė ir kapas, kur čia mūšyje yra kritę jotvingių vadai kunig. Komotas ir čia palaidotas. 1829 m. tyrinėtojai kasinėdami yra atradę pėdsakus.

Pats mūšis turėjo būti lemiamasis ir jau po to, kai pats Drogičinas nebebus atlaikęs priešų puolimo, — kunig. Komotui su savo karinėmis pajėgomis pasitraukus šiauriau, į naują strateginę vietą ir ten susibūrus. O jotvingius tada kovojo. didėles jungtines priešų jėgas: kaip dokumentai byloja — mūšyje prieš kunig. Komotą tada išėjo Možurų kunigaikščių ir vokiečių kryžiuočių hufai — pulkai, net karti dalyvaujant ir Krokuvos kariuomenei, o Krokuvos miestą nuo Drogičino į pietvakarius net už 330 km, Varšuva — į vakarus už 110 km.

Tai atsitiko 4 metais vėliau nuo 1260 m. Durbės ežero mūšio Liepojos apylinkėje. Tada prie Durbės ežero lietuviai sumušė vokiečių ordino kariuomenę, bet vokiečiai, pagerinę reikalus su lenkais-mozūrais, kitais, 1261, metais jau paskelbė karą Lietuvai.

Prie Durbės ežero (1260 m.) ir Drogičininės — Kirsnos — (1264 m.) mūšius Lietuvos valstybės šiaurėje jau buvo įvykę min- dauginių laikų dalybų (karalius Mindaugas nužudytas 1263 m.); 1253 m. Kuršo žemės žieminių ir pietinių sričių dalybos, 1254 m. Latvijos Ziemgalos dalybos ir 1254, 1255, 1257 m. Latvijos ir Lietuvos Sėlos dalybos.

Po anų dviejų mūšių įvyko dar naujų dalybų: 1291 m. Kur-

šandien vok. Cumehnen (K. Būga Liet. k. žod. LXIV §61) — Komainiai, šandien rašomi ir Kumėnai.

Komasta, vok. žod. Kamasta, kaimas, palivarkas ir viensėdis (trys vietovės) Ukmergės aps. Giedraičių vls., 10 km į žiemryčius nuo Giedraičių mstl. (LAV).

Kuomiškės Ažuocerų k., Anykščių par., pelkių vardas (jose auga gailių, mėlynių; niekuomet neįsidiūsta) (K. Būga Liet. kalbos žod. LXXXIII).

Čia ju tik dalį surašiau. Ju yra ir Lietuvoje, ir už Lietuvos ribų baltų žemėje. LAV-se 1925 m. yra šaknų Kam-8 ir Kom-3 vietovardžiai.

MUSIO VIETA

Iš dokumentų matome 1264.

VI. 24 jotvingių mūsio vietą esant Jotvos pietuose, 40 km į šiaurę (ryčiau) nuo buginio Drogičino, jotvingių sostinės ir pietinio jų atsparos punkto; buv. Gardino gub. Bielsko aps., nuo Bielsko mst. į vakarus už 20 km; tarp baltų, šiauriau pereinančių į kalnuotumą, kur Brona-Brana (lenk.-vok. Bronka) įteka į Nurą (lenk.-vok. Nurzec; Bugo deš. š. it. 35 km į pietvakarius nuo Kirsnos vietovės ir 30 km į žiemvakarius nuo Drogičino mst.); ryčiau Bransko (lenk.-vok. Bransk; Nuro deš. š. krante) mst., — taigi tarp Bronos-Branos ir Nurcupių. Čia yra mūsio vieta ir čia valdžios Kirsnavėlės (lenk.-vok. Kiersnowka) ir Kirsnavos (lenk.-vok. Kiersnowo) palivarkų žemėje yra piliavietė ir kapas, kur čia mūšyje yra kritę jotvingių vadai kunig. Komotas ir čia palaidotas. 1829 m. tyrinėtojai kasinėdami yra atradę pėdsakus.

Pats mūšis turėjo būti lemiamasis ir jau po to, kai pats Drogičinas nebebus atlaikęs priešų puolimo, — kunig. Komotui su savo karinėmis pajėgomis pasitraukus šiauriau, į naują strateginę vietą ir ten susibūrus. O jotvingius tada kovojo. didėles jungtines priešų jėgas: kaip dokumentai byloja — mūšyje prieš kunig. Komotą tada išėjo Možurų kunigaikščių ir vokiečių kryžiuočių hufai — pulkai, net karti dalyvaujant ir Krokuvos kariuomenei, o Krokuvos miestą nuo Drogičino į pietvakarius net už 330 km, Varšuva — į vakarus už 110 km.

Tai atsitiko 4 metais vėliau nuo 1260 m. Durbės ežero mūšio Liepojos apylinkėje. Tada prie Durbės ežero lietuviai sumušė vokiečių ordino kariuomenę, bet vokiečiai, pagerinę reikalus su lenkais-mozūrais, kitais, 1261, metais jau paskelbė karą Lietuvai.

Prie Durbės ežero (1260 m.) ir Drogičininės — Kirsnos — (1264 m.) mūšius Lietuvos valstybės šiaurėje jau buvo įvykę min- dauginių laikų dalybų (karalius Mindaugas nužudytas 1263 m.); 1253 m. Kuršo žemės žieminių ir pietinių sričių dalybos, 1254 m. Latvijos Ziemgalos dalybos ir 1254, 1255, 1257 m. Latvijos ir Lietuvos Sėlos dalybos.

Po anų dviejų mūšių įvyko dar naujų dalybų: 1291 m. Kur-

Caro kareivis skaito Naujienas

Caro kareivis Antanas Andriejauskas (Andrews), kilęs iš Klaipėdos krašto, tarnavęs caro kariuomenėje ir 1913 metais atvykęs į Chicago, skaito Naujienas nuo pirmo jų numerio.

— Aš žinau, kad čia Jūs turėjote bėdos, tai užsukau, kad galėčiau iš anksto užmokėti už laikraštį, — tarė 87 metus einąs Andriejauskas. — Škaičiau, ką Jūs parašėte ir žinau, kad Jums nori sukludyti, bet žinokite, kad turite ir draugų...

— Kaip čia pas mus patekai? — paklausė.

— Maniau, kad dar čia kur sukinijsi graborius Radžius, bet jo neradau, — aiškino Andriejauskas. — Aš žinau, kad jo čia nėra, bet aš maniau, kad dar tebėgyvena vienas iš jo vaikų... Būčiau norėjęs pas juos porą dalykų pasiklausti, bet paaiškėjo, kad vaikų 18-toj jau nėra...

— Radžių nėra, — jam paaiškinomė, — jų name jau koks dešimtmetis gyvena viena meksikiečių šeima, o apie Radžiaus

vaikus jie nieko nežino... Kai iškėlė šį viešbutį, tai lietuviai išsiskirstė po visą Chicago.

— O kaip brolis laikosi?

— Mano brolis jau nėra gyvųjų tarpe. Jis prieš patį karą grįžo į Lietuvą, išgijo žemės ir turėjo gerą ūkį, bet viskas nujėjo šuniui ant uodegos. Jis buvo vedęs, bet ir žmona jau akis uždarė...

Andriejauskas pažino didoką škaičių senų naujieniečių, bet dabar jų nesutinka.

— Naujienos man daug gero davė, — tarė Andriejauskas. — Jos ir dabar yra tiek pat naudingos, kaip ir tuomet, kai buvo įkurto. Laikykitės ir neleiskite priešams jų išmūšti.

Reporteris

LEKTUVAI NUSKRENDĄ BE GAZOLINO

BRIUSELIS, Belgija. — Belgijos kariuomenės vadovybė pranešė šiaurės Atlanto Sąjungos kariuomenės vadovybei, kad šį rudenį belgų karo lėktuvai negalės dalyvauti planuojamose manevruose. Belgai turėjo pasiųsti 18 karo lėktuvų į Turkijoje planuojamus manevrus, bet negalės ten dalyvauti, nes patys moderniausi belgų lėktuvai neturi manevrams reikalingo gazolino.

Gazolino stoka verčia susirūpinti ne tik amerikiečius, bet ir visas Vakarų Europos valstybes. Kariai turi gazolino atsargas, bet tos atsargos ne tokios jau didelės, kai moderniausi karo lėktuvai surija nepaprastai daug gazolino.

Iš Kario
(Bus daugiau)

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Sveikiname savo klientus ir visus pažįstamus

LAVERGNE PHARMACY,

50th Ave. ir 14th Street

Cicero, Illinois, Phone 652-1070

Kalbame lietuviškai

E. Osmolak, R. Ph. — A. Liutkus, R. Ph. — R. Reiman, R. Ph.

Linksmų Velykų švenčių linki savo klientams, draugams ir pažįstamiems

CONTINENTAL RESTORANAS

Telef.: 842-9559

3139 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2 %

paid and compounded quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 9 %

222 WEST CERMAR ROAD

CHICAGO, ILLINOIS 60606

Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME!

222 WEST CERMAR ROAD

CHICAGO, ILLINOIS 60606

Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

Mutual Federal Savings and Loan

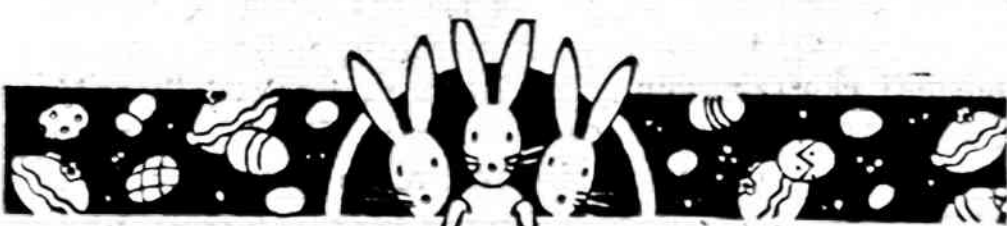
222 WEST CERMAR ROAD

CHICAGO, ILLINOIS 60606

Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ VISIEMS

VISIEMS DRAUGAMS, BICIULIAMS, PRIETELIAMS IR VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS

LINKI

POVILAS ir SALLY RIDIKAI

3354 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Tel. YA 7-1911

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

linki visiems giminėms ir draugams

ROŽĖ DIDŽGALVIENĖ.

NAUJOJI VILTIS

Dabar Sovietai ir lietuviški komunistai nelauktai rado sau talkininkų ten, kur jų niekas nesitikėjo. Kokio atpildo jie tikisi? Jei jie dedasi demokratams, tai turi ir elgtis demokratiškai: ką grupių dauguma (9 prieš 6) šrinko, su tuo tenka ir skaityti. Tariamai demokratai pasirodė esą didžiausi uzurpatoriai, kurie nori viską pasiglemžti ir panaudoti savo partijos naudai, nuo Lietuvių Fondo iki VLIKo. Taip gavosi juokinga padėtis, kada kai kurie mūsų politikai ir žurnalistai paskutinių metu kovoja ne tiek su mūsų lautos bendru priešų, kiek su VLIKo valdyba ar jos pirmininku. Žinoma, tai daug lengviau ir nepavojinga, dėl to niekas su šia kalva nebus uždarytas.

„Sienietinė ligoninė, kaip Maskvoje ar Vilniuje...“

Išpušis yra konfliktas dėl vieno asmens Bendruomenės ryšininko - „bėbetojo“ (gal šnipinėtojo?) - „diplomatiško elgesio“ VLIKe. Jeigu asmuo nemoka tinkamai elgtis ir peržengia visas padarumo ribas, tai jis išprašomas lauk. Turime septynis ir dargi labai svarbius balsus, visos VLIKo valdybos ir korporacijos, prieš vieną.

Dažnai atsitinka diplomatinuose santykiuose, kada kai kuris atstovas pasidaro „Persona non grata“ ir yra prašoma jį pakeisti kitu. Jeigu Bendruome-

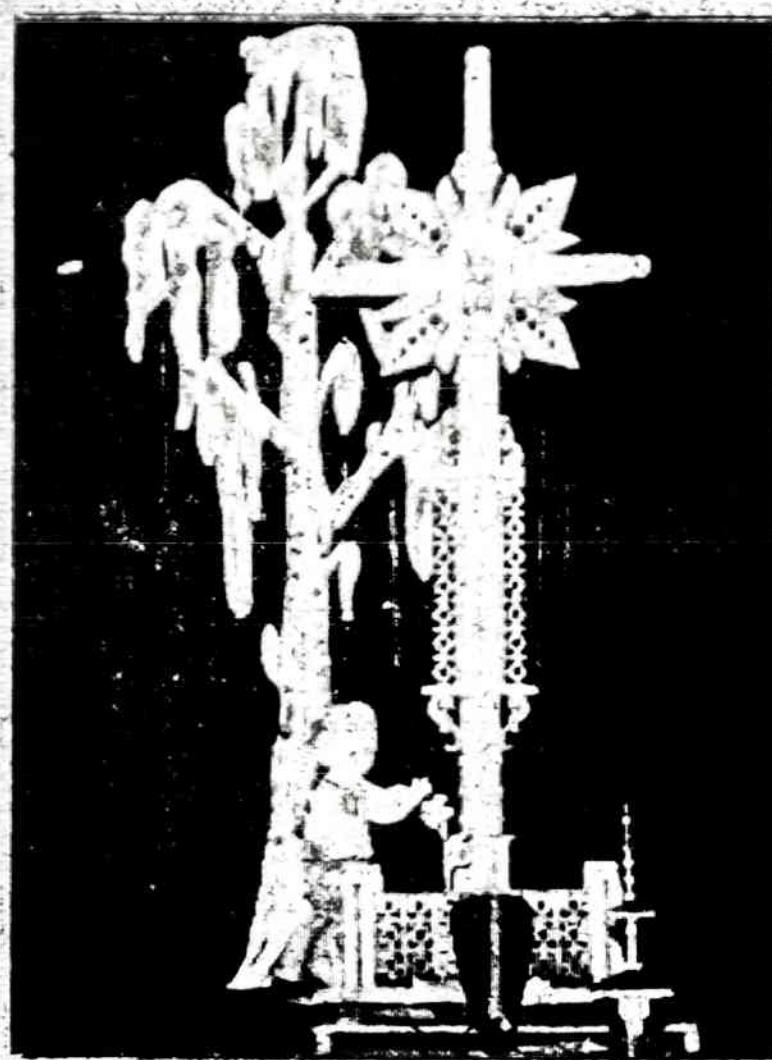
nė užsispirts ir neskirs kito atstovo, tada aišku, kad ji nenori palaikyti ryšių su VLIKu. Susidaro įspūdis, kad visas tas incidentas buvo iš anksto jų sąmoningai suplanuota provokacija. VLIKo veiklai Bendruomenės atstovo nebuvimas bus tik palengvėjimas: „boba iš ratų - ratams lengviau“, anot tos patarlės.

Bendruomenė didžiuojasi savo leidiniu Violation of Human Rights. Visi tie jų metraščiai paremiti Lietuvos pagrindžio spaudo, kurią pirmiausia ir daug pilniau paskelbia įvairiomis kalbomis VLIKo leidžiamis Elta biuleteniai. Tad iš esmės, nieko naujo, nors ir rėkio blogo nėra. Dokumentų rinkinius VLIKas irgi leidžia. Tad ir čia nieko naujo neišrado. Amerikiečiai tokių elgesį vadina „Copy Cat“ (pamėgdžiojanti katė).

Daug kalbama ir rašoma apie Amerikos Lietuvių Bendruomenės suskilimą. Tas suskilimas ir Reformuotos Bendruomenės atsiradimas smerkiamas, tačiau nutilimo priežastys, veikusios prie to apgalvotino suskilimo. O pagrindinė priežastis buvo ta, kad senoji Bendruomenė pasiūlė į didelį bičiuliavimąsi su „liberalais“, kuris kitiems nepatiko. Aišku, kad Sovietai ir jų KGB stengiasi sau nepalankias išsivystę organizacijas suskaldyti ir jas likviduoti. Jų gudrybės

ne visi gali suprasti; jie visur išbrauna, net ir į tautišką išsivystę spaudą. Atsiranda politinės „visuomeninių reikalų komisijos“ ir jų taryjų tarpe, šalia žinomų kolaborantų, matome dar ir neaiškionis aplinkybėmis atsiradusius naujus emigrantus ar „išremtuosius“. Kas gali būti tikras, kad jų tarpe nėra KGB įstatyto „kurmio“ (Pagal amerikiečių terminologiją - mole.) Viena naujai New Yorke atsiradusi komisija turi savo narių tarpe kelis „Akiračių“ redaktorius ar nuolatinius bendradarbius. Galės ji savo organu ir galiausiai pasidaryti „Akiračių“, kurie gana laisvai platina šių dienų Lietuvoje, ir dėl to niekas ten nebuvo sumtas ir nubasas. Aišku, kad tas „atviro žodžio mėnraštis“ nuolatos patar nauja komunistams, priekabinagai užpildamas išsivijęs veiksniais ir veikėjais. Nelengva atskirti kur baigiasi kvailystė ir kur prasideda išdavystė. Liaudies išmintis sako: „Kieno ratuos sėdi, tam ir giesmė gieda“. Tur būt ne veltui daugelis šių laikraščių ir vadina „Maskviračiais“.

New Yorke atsiradusios „PLB leidinių komisijos“ pirmininku skelbiamas V. Rastenis, uolus „Akiračių“ bendradarbis. Anuomet patekęs į NKVD nagus, jis kartu su rusais šmeižė Lietuvą ir jos veikėjus. Tuo mes nesistebime, nes jis gelbėjosi, kaip išmanė. Ne visi gali laikytis kaip Gajauskas, Paulaitis, Ku-

KUR ATOSTOGAUTI?

Taip jau įprasta, kad metų bėgyje norisi bent trumpam laikui pakeisti gyvenimo aplinką.

Kai būdavo pigus benzinas, atostogaudamas dažnas apvažinėdavo skersai ar išilgai JAV. Vienas atostogas aš begyraudamas, teisingiau pasakius, grymet beieškodamas po Mičigano miškus, padariau virš 1000 km. Dabar laikai keičiasi, nes ne vien valdžia, bet ir kišenė ragina taupyti benzina, tad paskutines dvi vasaras su sūnais šeimai praleidom čia pat, Wisconsin Dells.

Čia nepaprastai gera vieta poilsiui, kas nori pažuvauti, o jaunimui gražiausių ir įdomiausių pramogų. Dėl to vasaros metu čia pasidare mėgiama lietuvių vieta. Kai kurie tautiečiai čia yra įsikūrę ir nuolatinei apsigyvenę: Valinskų, Paulauskų iš Market Parko, Dundų iš Cicero ir visa eilė man nepažįstamų

dirka ar Petkus. Tačiau mes stebimės ir piktinamės, kodėl jis atsiradęs laisvėje, tų šmeižų neatšaukė. Todėl daug kas padarė išvadą, kad jis ir toliau savo elgesiu ir rašinėjimais patarnauja Sovietams. Užtai jis buvo išmestas iš tautininkų organizacijos ir jų spaudos. Mes nepavydime bendruomenininkams tokių veikėjų. Pasitikėjimas yra pirmas reikšmės dalykas.

Komunistai, per Vilniaus radiją užsieniui skirtoje programoje 1979.XII.17 d. davė savo komentarus apie VLIKo seimą Baltimorėje. Žurnalistų pristatytas Jonas Lukis (iš tikrųjų Sovietų šnipas) stengėsi „apsiviesti“ emigrantus, panašiai niekindamas VLIKą ir jo veiklą, kaip daro ir kai kuri išsivystę spauda. Nuostabus giminingumas! Žurnalą spaudžia viltis, Cleveland, Ohio.

šeimų, čia turi įsigiję namus.

Iš lankytinų įdomybių didžiausią įspūdį man padarė Ateities Namai. Labai graži programą atlieka Tommy Bartlett Show. Yra ko žiūrėti nuvykus į vaško muziejų. Čia pilna natūralaus dydžio žymiųjų žmonių figūrų. Kaip gyvi, čia stovi dabartinis popiežius, JAV prezidentas, Gerald Ford, Leonid Brežnėv, Kristupas Columbus, Abraham Lincoln, Joan of Arc, Winston Churchill, Charles Chaplin, Marlene Dietrich, Sniego karalaitė su 7 nykštukais, Miegančioji Gražuolė ir daugybė kitų. Netoli Wisconsin Dells, Baraboo miestely, yra tikrai įspūdingas cirko muziejus. Čia kasdien vyksta ir du cirko seansai - pasirodymai. Tame pat miestely yra vyno darykla Von Steigl Winery. Čia ne vien, kad gali nusipirkti, bet ir nemokamai paragauti įvairaus vyno ir dar su užkanda. Čia gali apžiūrėti ir visą vyno gamybos eigą. O kad čia vynas yra tikrai geras ir turi gydomosios galios, gali patikėti C. Genutis ir kiti, kurie šio vyno gerė. Pačiame Wisconsin Dells miestelio centre, negali vaikų praveisti pro raganų namą. Bet su mažesniais vaikais čia nepatartina eiti, nes yra per daug visokių žiaurių baidyklų. Kiek toliau nuo miestelio, prie 94 greitkelio, išvažiavus į 33 kelią, yra Cascade Mountain Coaster. Čia užkelia į kalną su keltuvais, o žemyn reikia nuvažiuoti bėgiais, mažame vežimėly. Yra įspūdingas pasivažinėjimais arkliais, po gamtos išgrautas uolas Lost Canyon, prie Sandy Beach. Galima pasivažinėti ir senovišku garo traukiniu. Čia yra ir traukinių muziejus. Tarp Fort Dells ir zoologijos sodų yra automobilių muziejus.

Zoologijos sodas apima 40 akrų žemės. Kad ir daug tokių sodų yra JAV, bet vistiek čia rasi ko dar nesi matęs. Galima paskraidyti hidroplanais arba

helikopteriais. Vaikams įspūdinę vietas Storybook Gardens ir Fantasy Riverview parkai. Taip par daugelis kitų vietų.

Paprastai niekas neišvažiuoja iš Wisconsin Dells nepasivažinėjęs laivais. Važiuojama Wisconsin upe aukštyn ir žemyn. Čia gali pamatyti, kaip dresiruotas šuo peršoka nuo vienos natūralios uolos į kitą. Yra specialūs pasivažinėjimai su Ducks laivais - automašinom. Paprastai vandens šoferiai duoda ir vaikams pavaiuoti. Kas vakaras natūraliame gamtos parke amfiteatre įvyksta indėnų pasirodymas: šokiai, dainos ir iškilmės.

Visas įdomybes Wisconsin Dells sunku ir apvažiuoti ar apeiti.

Kur apsistoti? Kas turi storą piniginę, gali pasinaudoti Kahler Best Western moteliu, jis atidaras išsitus metus. Čia kiekvienam spalvuota TV, po stogu apšildomas baseinas, prie jo yra ir lietuviška pirtis, gali palipti aukštyn ir pasikaitinti. Tik labai mažai kas ta pirtimi naudojasi ir eina drauge vyrai su moterim, maudymosi kostiumais, paskui šoka į baseiną.

Čia yra privati teniso aikštė ir automobiliams pastatyti vieta. Kas vakaras čia būna įvairios programos. Valgykla ir restoranai atdara visą laiką. Yra čia ir daugiausia tokių pramoginių vietų. Jos pačiame miestelyje ir brangios. Mums tautiečiai rekomendavo Rocking Chair Resort, tel. (608) 254-8456. Pernai ten atostogavom ir buvom labai patenkinti. Čia atskiri namukai, kiek vienas turi dušą, TS, Air, Heat ir virtuvę su pilnu

komplektu indų. Savininkui priklauso 800 pėdų Wisconsin upės kranto. Kiekvienas butelis - namelis turi ir laivelį. Kas neatsiveža, savininkas paskolina ir meškeres bei kitus žuvauti įrankius. Čia pigiau, negu kur kitur, toliau nuo visokių triukšmų ir galima tikrai gerai pasilsėti. Bet kas norėtų ten atostogauti, turi jau dabar rezervuoti sau vietą, nes dauguma ten yra metai iš metų vis tie patys atostogautojai.

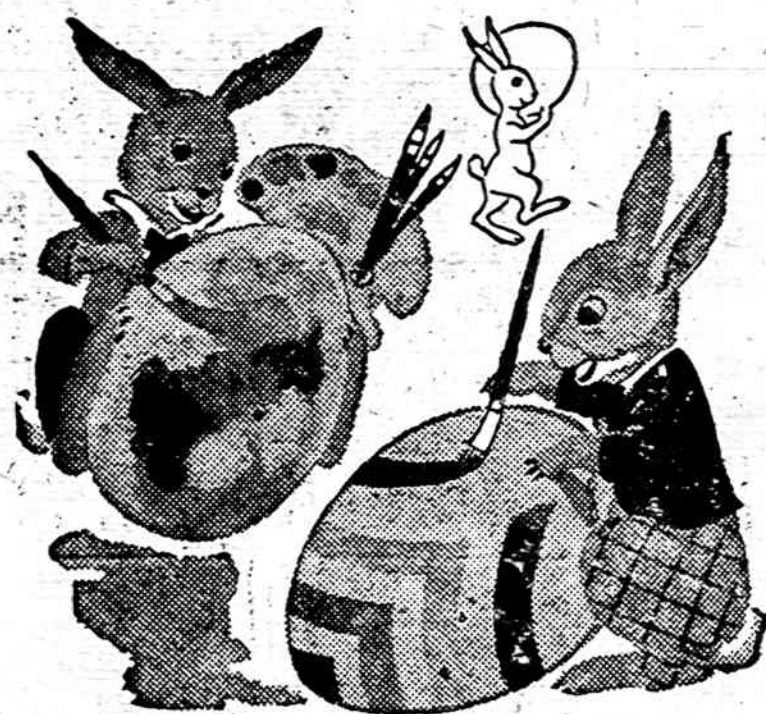
Jeigu nenorima patiems gamintis, tai valgyti kad būtų sotu ir sveika, užėjom ten dvi vietas: „Relive the Old West“, tel. 254-7751. Čia pernai pusryčiai kainavo 3 dol. 45 c., pietūs 5 dol. 95 c. ir „Paul Bunyan Meals“, tel. 254-8717. Čia pusryčiai 3 dol. 10 c., pietūs 5 dol. 50 c. Čia svarbiausia, jei patiekto porcijos neužtenka, už tą pačią kainą, gali paprašyti ir atneša daugiau.

Visos likusios įdomybės Wisconsin Dells atsidaro kapų puošimo savaitėje ir užsidaro po darbo dienos savaitgalio.

Stepas Paulauskas

Nors oficialiai jau pavasaris, tačiau žiemos oras kankina Colorado, Kansas ir Nebraskos valstijų gyvūniją ir augmeniją. Trečiadienį vėl buvo pūga, iškrito apie 8 coliai naujo sniego. Colorado lygumose sniegas neprieinamai atskyrė apie 6,000 galvijų, kuriems išmetamas šienas malūnsparniais. Floridoje, Louisianai, Texas ir Mississippi valstijose smarkiai lijo.

Gyventojai vis dažniau įspėjami apie pavojus, kuriuos TS, Air, Heat ir virtuvę su pilnu sukelia rūkymas lovoje.

CHICAGO TAUPYMO ir Skolinimo Bendrovės

VALDYBA IR DIREKTORIAI LINKI JUMS LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ, STIPRIOS SVEIKATOS, SU JŲSŲ PAGEIDAUJANČIU NORU, KAD VISKAS IŠSIPILDYTŲ.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6201 S. Western Avenue — DRIVE-UP
6245 So. WESTERN AVENUE CHICAGO, ILL. 60636
GRovehill 6-7575

8301 S. Cass Avenue — Darien, Ill. 60559
1065 Oakton Street — DesPlaines, Ill. 60018
3434 W. North Avenue — Chicago, Ill. 60647
10630-32 S. Cicero Ave. — Oak Lawn, Ill. 60453

Philomena D. Pakel, Prezidentė ir Direktorių Tarybos Pirmininkė
John E. Pakel, Vykdomas Viceprezidentas ir Direktorius

DIREKTORIAI

Dr. Raymond Bartz
Margaret Beleckis
Albert Kerelis
Edward Paliatka
William R. Sebastian

KURASH PRESS

COMMERCIAL PRINTERS & PUBLISHERS

2531-37 South Western Ave.

SVEIKINA VISUS LIETUVIUS
SU VELYKŲ ŠVENTEMIS!

Stanley A. Kurash, Sav.
Tel. 254-7608-09

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

BALZEKAS MOTOR'S

4030 Archer Ave., Tel. VI 7-1515

Seniausias automobilių pardavėjas Lietuvių

Volare Premier Coupe

Chrysler - Plymouth - Arrow mašinos ir
Station Wagon's už \$3,570 ir daugiau.
(Vartotos mašinos - urmo kainomis)

Geriausi mechanikai taisymo ir priežiūros departamente

Linksmų Velykų Švenčių
draugams ir pažįstamiems

BEVERLY HILLS FLORAL CO.

GENE ir BARB DRISH

2443 W. 63rd St. Tel. PR 8-0833

NAUJENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per
six months, \$12.00 per 3 months. In
other USA localities \$40.00 per year,
\$22.00 per six months, \$12.00 per
three months. Canada \$45.00 per year;
other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:
metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kitoose JAV vietose:
metams \$40.00 Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Dvi didelės klaidos

Be įtikinėjimo, kad Amerika yra supuvusi, kad pinigais viską gali, kad papirkinėjami patys aukščiausieji pareigūnai ir kad vogimas eina visomis kryptimis, labai didelę klaidą daro tie patys daktarai, kurie komunistinėje sistemoje įžiūri šokią tokią pažangą, mato didelius darbininkų laimėjimus, mato geresnės visuomeninės struktūros viltis ir, pagaliau, mato galimybes patikrinti dabartinės ūkio tendencijas, garantuojančias maistą ne tik valstybinės jėgoms, bet ir visiems naujos santvarkos remėjams reikalingą maistą ir apavą.

Tie jauni daktarai savo akimis matė Sovietų valdžios pareigūnų organizuojamą visą policijos ir partijos aparatą lietuviams išvežti į Sibirą arba į Siaurės Rusijos vandenynų žvejybos sritis, kada plėšė bankus, grobė aukšą ir nešėsi visas tautos santaupas, o dabar dar bando patys patikėti, kad rusiškieji komunistai vis dėlto turi šio tokio idealizmo ir žmoniškumo, kad dirbdami su Sovietų valdžios idealistais jie pajęgs paveikti okupantą ir sušvelnins jo žiaurumus prieš bejėgę tautą.

Tvirtinimas, kad Amerika yra supuvusi ir nieko pasauliui jau duoti negali, yra neįrodytas. Amerika buvo ir yra idealistų kraštas. Kiekvieną dešimtmetį Amerikoje atsiranda idealistų, kuriais susižavėjo visos pasaulis. Ji išvystė stipriausią pramonę, pastatė automobilius masiškai keliams tiesti, išaugino derlingiausius javus, pastatė geriausius lėktuvus ir davė visam kraštui didžiausią laisvę. Nėra kitos valstybės pasaulyje, kur žmonės taip turtingai, sveikai ir gražiai gyventų, kaip Amerikos gyvenytojai gyvena ir gyvena.

Amerikos karo jėgos išlaisvino Europą nuo baisios diktatūros ir išnaudojimo, priglaudė tremtinius, leido jiems naudotis pasiektais darbo vaisiais, leido jiems naudotis amatais, mokslu ir pavyzdiniais įstatymais, o dabar tie patys tremtiniai drįsta pasakoti, kad Amerika yra supuvusi, negerbia pagrindinių žmogaus teisių ir iš anksto nurašo pačią galingiausią pasaulio jėgą. Nieko negalėtų sakyti, kai tą daro komunistai; planuoja pavergti visą pasaulį, bet tenka rimtai pagalvoti, kai tokias mintis skelbia tremtiniai, pabėgę nuo žiaurių komunistinių valdovų, įsikūrę didžiausio gerbūvio ir laisvės krašte, pasakoją, kad Amerika yra supuvusi ir iš jos

nieko Lietuvos laisvei negalima laukti. Tai viena didžiausių klaidų, kurias daro keli lietuviai tremtiniai, praturtėję Amerikoje, gerai joje įsikūrę ir pradėję raginti jaunimą nesidomėti Amerika, bet ieškoti laisvės pačioje didžiausio išnaudojimo šalyje.

Be šios didelės klaidos, jie daro antrą, nei kiek mažesnę už pirmąją. Jie ieško aiškesnių minčių, gražesnio idealo ir aukštesnės kultūros ten, kur tos kultūros nėra ir kur viskas pagrįsta prievarta, išnaudojimu ir apgaulė. Nukreipę jaunimo dėmesį nuo pagarbos pagrindinėms teisėms, jie pradeda įžiūrėti aukštesnius idealus ten, kur per 60 metų nepajėgia pasigaminti sau duonos, sviesto ir apavų.

Neturėdami progos pažinti komunistų valdymo ir išnaudojimo metodų, jie verčia jaunimą mokytis iš komunistinės valdymosi sistemos, verčia leisti knygas, niekinančias nuosavybės pagrindus, kad galėtų prisitaikyti prie žiaurios valdymo sistemos ir drįsta įtikinti lietuvius domėtis tos sistemos geriausiomis pusėmis ir įsitraukti į kovą "supuvusiam pasauliui" griauti. Jie nenori iš pačių rusų patirti tų žiaurių naikinimo metodų, bet įsivaizduoja, kad jie bus gudresni už pačius komunistus ir juos "įtikins" naujovėmis, kurių iki šio meto nepajėgė panaudoti. Jie net nenori pasimokyti iš tų švėčenkų, godunovų ir kitų pabėgėlių tvirtinimų, bet pataria krepsti dėmesį ir rytus.

Jie nekreipia dėmesio į tai, kas padaryta pavergtoje Lietuvoje, kas buvo padaryta Lenkijoje, Gudijoje, Ukrainoje, Vengrijoje, Bulgarijoje, pagaliau pačioje Rusijoje. Jie nekreipia dėmesio į tai, ką komunistai daro laisvame pasaulyje. Jie nenori klausyti, kas praeitą savaitę darė Salvadoro valdstybėje. Kada komunistai nepajėgė visokiomis priemonėmis nutildyti tiesą skelbusio arkivyskupo Oscaro Romero, tai paleido kelias kulkas į galvą Santiago priemiestyje ir nužudė dvasiškai.

To neužtenka. Kada į Santiago praeitą sekmadienį suvažiuo šimtatūkstantinė minia atsisveikinti su gabi kalbėtoju, buvo ta minia apšaudoma. Nušovė patį gabią kalbėtoją, visą laiką kvietusį žmones siekti taikos, jie paleidė kulkosvaidžius tiems, kurie atvyko apraudoti ir atsisveikinti gabi taikos skelbėją. Komunistai, paleisdami kulkas į mažą Salvadoro katedrą aikštę, įvykdė kriminalą. Leisti kulkas į minią, atvykusią atsisveikinti, su mylimu kalbėtoju, yra galvažudystė. Arg lietuviško gyvenimo tikrovė nėra mačiusi pavyzdžių, kurie įvyko Pietų Amerikoje? Kokia bendra kalba gali būti su tokiais žmonėmis?

Argi žudynės Praveniškėse, Červenėje, Rainių miškelyje nieko nesako?

Mintis, kad Amerika yra supuvusi, kad joje nėra laisvės, kad iš jos nieko negalima gero laukti yra tikrus lietuviško inteligento klaida. Dar didesnė klaida yra įtikinti jaunuosius, kad Rytuose yra daugiau idealizmo, gilesnių planų ir didesnių vilčių.

Šiom dviem klaidingomis mintim suplanuota politinė sistema ryžosi išardyti Amerikos Lietuvių Tarybą, pagrįsta demokratiniiais principais, o jos vieton panoros sudaryti vieno vado vedamą Bendruomenę. Kad klaidingais pagrindais paremta politinė grupė galėtų įsistiprinti. Amerikos lietuvių tarpe, šiandien norima išgriauti ir Naujienas. Amerikos lietuviams reikia rimtai susirūpinti, kad nebūtų lietuviams padaryta tokia didelė žala.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIEŅOSE

na Doris vos neišdavė baliono paslapties. Strelzyk namų svečiams ir šeimininkams bežiūrint Vakarų Vokietijos televizijos rodomą filmą apie karšto oro dujų balioną, visai nesąmoningai Doris pradėjo pastabą, kad jų ketvirtame aukšte esantis balionas yra 500 kubinių metrų didesnis, kaip čia filme rodomas. Jos vyras vos neapalpo, ir net prakaitas pradėjo riedėti per jo kaktą. Laimė, kad svečiai visai nesuvokė Doris pastabos reikšmės.

Guenter Wetzel galutinio sprendimo nebuvo padaręs. Jį kvaršino pabėgimo galimybės abejonė. Vieną naktį, po ilgo su Strelzyk pasikalbėjimo, jis aiškiai pasakė, kad nusprendęs balionu neskristi, pridėdamas, kad ir jo žmona, esą, labai abejojama tokio bandymo pabėgti pasisekimu. Be to, jis manęs, kad jų pagamintu balionu yra galima skristi tik keturių žmonių šeimai, todėl jis tą skridimą pasiūlė atlikti tik vienai Strelzyk šeimai.

Peter Strelzyk vilties ištrūkti iš "rojaus" neprarado ir savo darbą su balionu tęsė toliau. Po kelių mėnesių bandymų su įvairios rūšies degalais, visai atsitiktinai jam pasisekė atidengti naują pastoviai degančią liepsnų sistemą. Tai jam pasisekė atrasti, kai jis panaudojo propano gas skysčių formoje (propano gaunama iš naftos). 1979 metais birželio mėnesį balionas jau buvo pilnai paruoštas, ir liko tik pakilti į viršų.

Antradienį, liepos mėn. 3 d., vėjo rodyklė rodė stiprų vėją Vakarų Vokietijos link. Tos pačios dienos naktį, 11 val. 30 min., Strelzyk keturių asmenų šeima, su nuosavos gamybos balionu, su sėdo į automobilį ir po 12 kilometrų kelio pasiekė gana saugią ir patogią balionui pripūsti vietą, kuri buvo tik 6 mylių atstumu nuo Rytų Vokietijos sienos mirties ruožo. Tai truko vos tik 5 minutes, ir balionas jau buvo pripūstas.

— Skubiai visi į baliono priekabą! — sušuko Strelzyk.

Tuoju metu visa šeima atsirado baliono priekaboj, kurios grindys buvo silpnokos, bet ketveriukės svorį išlaikė. Balionas pakilo į orą. Tai buvo lygiai 2-ra valanda ryto.

Per 34 minutes balionas, tyliai plūduriuodamas ore, su visu jo krovinium skrido tikslu kryptimi. Atrodė, kad viskas klostosi pagal planą, bet staiga, gal vienos minutės bėgyje, balionas pradėjo leistis žemyn. Nuo labai tankios miglos balionas iš viršaus buvo tiesiog vandeniu apipiltas ir padidėjęs svoris balioną pradėjo traukti žemyn. Visa laimė, kad vietovė, kurią pasiekė beslinkdamas žemyn balionas, buvo apaugusi neaukštomis pušytėmis, kurios, nors ir apdraskė balioną, bet sušvelnino jo atsitraukimą į žemę.

Doris ir vaikai nušliaužę pamšikėle į tankius krūmus, o Peter atsargiai nukiūtenė apylinkės apžvalgyti. Už poros šimtų jardų aiškiai išryškėjo

dvi po vienuoliai kaukščio vielių užtvoros, tarp kurių matėsi išakėtos žemės ruožas. Tai mirties juosta. Aišku, jie randasi dar Rytų Vokietijos ribose. Kiekvieno momentu galėjo pasirodyti sargybiniai, išdresiruotais šunimis vedini. Miške buvo taip tylu, kad girdėjos bėglių net širdžių tukėjimas. Visa šeima, susiglaudusi, kartų, drebo iš šakčio ir baimės, sunkiai bent kam pastebimi, ištinėjo slaptoje vietoje ligi pradėjo aušti.

Šiek tiek prašvitus, visa ketveriukė skubomis pradėjo judėti iš be galo pavojingos vietos. Visu mirties ruožu matėsi daugybė vielių špūlių, kurios buvo sujungtos su signalų prietaisais, ir vieną kurį nors jų palietus, tuoj užaliarmuojami sargybų bokštai. Prisilenkę prie žemės ir dairydami į visas puses, jie tiesiog rėpliojo gilyn į Rytų Vokietijos vidų, kol dar galutinai neprasvito.

Aštuonioms valandoms praslinkus nuo abortyvinio baliono pripūtimo pradžios, pagaliau, laimingai jie pasiekė tą vietą, kur buvo palikę savo automobilį. Neatsitikus jokiame netikėtumui, jie laimingai pasiekė Poessneck miestelį. Prie jų namų jokio saugumo agento nesimatė. Jų marga katė Purzel, išnirusi iš namo kiemo sodelio, linksmai murkdama pribėgo prie Peter žemėmis suiterstų kelių ir pradėjo glaudytis.

(Bus daugiau)

Mikas Šileikis

Vyšnios pavasarį

Plk. T. VIDUGIRIS

VIETINĖS RINKTINĖS KAUNO PULKO TRAGEDIJA

1944 m. balandžio 27 d., būdamas Panevėžyje, telefonu gavau Vietinės Rinktinės Vado, gen. P. Plechavičiaus, įsakymą, kuriuo buvau paskirtas Vietinės Rinktinės Kauno pulko vadu. Vėliau šis įsakymas buvo patvirtintas raštu.

Pulko sudėtinį įėjo 301, 308 ir 310 batalionai. Pulko štabą turėjau suformuoti Panevėžyje ir su juo gegužės 2 d. Kaune prisijungti prie vieno, iš Sereičiaus ir Vilniaus Kraštų, vykstančių batalionų.

Gegužės 2 d. Vietinės Rinktinės Vadas žodžiu man nurodė apstovos ir pavedė:

Apstovos: a) Pulko daliniai, SS vadovybei reikalaujant, blaškomi atskiromis kuopomis: Vilniaus krašte.

b) Batalionai ir net kuopos operatyviniu atžvilgiu paimti SS vadovybėn.

Įsakymas, a) Susitarus su "Bandenkampstabe im Litauen" (Vilniuje), sutelkti išblaškytos dalinius, tikslu užbaigti jaunų kareivių apmokymą, apginklavimą ir aprūpinimą technika bei intendantūros turtais.

Čia pat Vietinės Rinktinės Štabo 1-asis skyrius davė man 1.300.000 mastelio žemėlapi, kuriame buvo nubraižytas pulko dalinių išdėstymas ir raudonųjų ir lenkų partizanų užimti rajonai.

Kauno pulko batalionai turėjo būti išdėstyti šiaip:

301 Bn. (majoro Keželio; formavimosi vieta — Marijampolė);

B-no štabas, pionierių būrys ir 1-oji kuopa — Ašmenoje, 2-oji kuopa — Žiupronys, 3-oji kuopa — Sakavičiuose, 4-oji kuopa — Kučionyse.

308 Bn. (majoro Andriūno, veikė 15.000-20.000 lenkų parti-

formavimosi vieta — Ukmergė);

B-no štabas, pionierių būrys ir 1-oji kuopa — Alšenuose.

2-oji kuopa — Krėvoj, 3-oji kuopa — Dieveniskėse,

4-oji kuopa — Graužiskėse.

310 Bn. (kapitono Gantauto; formavimosi vieta — Sereičius);

B-no štabas, pionierių būrys ir 1-oji kuopa — Jašūnuose.

2-oji kuopa — Turgelių, 3-oji kuopa — Rudninkuose,

4-oji kuopa — Šalčininkuose.

Pulko štabo buveinė Viet. Rinkt. Valas leido man pačiam pasirinkti.

Gegužės 2 d. visi trys pulkai sudarę batalionai buvo kelyje į Vilniaus kraštą. 301-as batalionas Ašmenos rajone skirstėsi į kuopoms: nurodytas buveinės. 308-as batalionas buvo kelionėje geležinkelio iš Utenos į Ašmenos geležinkelio stotį. 310-as batalionas buvo pilnos kuopų sudėties — 170-185 vyrai kuopoje.

Vietoj etatuose numatytų 36 lengv. kulkosvaidžių b-nai turėjo po 16. Numatytųjų 2 sunkiųjų kolkosv. ir 2 granatsvaidžių kuopos visiškai neturėjo.

Šaudmenų tebuvo kiekvienam šautuvui po 45 ir lengv. kulk. po 1.000 vienetų.

Ryšių priemonių pulko štabas, batalionų štabai ir kuopos neturėjo jokių. Iš savo pastovio vietų kuopos ir b-nų štabai susirišo su pulko štabu tegalėjo nuolatinio pašto telefono tinklo pagalba. Šis tinklas nevisur buvo.

Visi be išimties batalionai sudaryti tik iš savanorių, neturėjusių ankščiau kario menėjų ir visiškai neparengtų žygiams ir kautynėms.

Pulko išsiskleidimo rajone veikė 15.000-20.000 lenkų parti-

zanų ir 2.000-3.000 raudonųjų partizanų. Su jais pulkas turėjo stoti į kovą.

1944 m. gegužės 3 d. popiečio valandomis pulko štabas su 310-ju batalionu atvyko geležinkelio iš Kauno į Vilnių. Štabą sudarė: gen. št. majoras Imrpulevičius — štabo viršininkas, kpt. Kaupas adjutantas ir 3 puskarininkai — raštininkai. Pulko štabas laikinai įsikurdino Jėzuitų g-vėje 3, drauge su 306 B-no štabu.

310 batalionas geležinkelio nuryko į jam skirtą Jašūnų rajoną, kur turėjo išsiskirstyti, kaip SS vadovybės buvo įsakytas. Dar kelionės metu buvau pareiškęs ryšių karininkui prie 310 bataliono, kpt. v. Bank, kad ypač pavojinga siūsti atskirą kuopą į Rudninkų miestelį, kurio rajone veikia 3.000 raudonųjų partizanų. Ryšių karininkas su mano nuomone sutiko ir pažadėjo kreiptis į "Bandenkampstabą", kad leistų su kuopa pasilikti Jašūnuose. B-no vadui įsakiau kuopos į Rudninkus nesiusiti ir laukti mano tu-

reikalu patvarkymo.

1944 m. gegužės 4 d. Vilniuje pasileiravau "Bandenkampstabe", kada galėčiau pasinatyti su to štabo viršininku, Oberleutn. Michow'u, pasikalbėti pulko reikalais. Gavau atsakymą, kad Michow'o tą dieną Vilniuje nebuvo.

Gegužės 6 d. mane priėmė naujas "Bandenkampstabo" viršininkas, Oberst-leutn. Dietl, kuris, nedavęs man baigti kalbėti apie pulko dalinių išdėstymą, pareiškė, kad gegužės 4 d. 310-to bataliono 2-oji kuopa, žygiavusi iš Jašūnų į Turgelius, prie Pavlovo susikovusi su lenkų partizanais ir netvarkio pasitraukusi į Jašūnus. Kuopos vadą kpt. Narkevičius ir 2 kareiviai pateko nelaisvėn ir lenkų partizanų buvo sušaudyti už tai, kad Pavlovo buvę nužudyti keli civiliai asmenys. Dėl šių įvykių 310 bataliono kariai esą la-

(Nukelta į 5 psl.)

JUERGEN PETSCHULL

Oro balionų iš komunistų "rojaus" į laisvę

Lietuvių kalbėn išvertė Juozas Žemaitis
(Tėsinys)

NEPAVYKĘS PIRMASIS BALIONU SKRIDIMAS

Pasiryžėliai iš "rojaus" ištrūkti, vis dėlto vilties nenustojo. Po kelių mėnesių visokių medžiagų bandymo, beieškant orui atsparios medžiagos, jie apsisprendė prie tafetos (Taffeta yra tokia orui atspari medžiaga, kuri yra gana švelni ir plona, pagaminta iš šilko, primaisant fino arba vilnų pluoštų, žiūrint kuriam tikslui ji naudojama). Išvengti bet kokių įtarimų, jie nutarė tos medžiagos įsigijimui panaudoti didesnius miestus, esančius žymiai toliau nuo jų gyvenamos vietovės. Pirmoji jų kelionė buvo į Leipzigą. Ten suradę pakankamą jos kiekį — 880 jardų, jie lengvai likimo parduotuvės vedė, kad jie esą Jūrininkystės klubo atstovai ir tafeta jiems reikalinga laivelų būrėn gaminti.

Iš tafetos sudaryti balionąėjosi daug greičiau kaip iš bovelnos. Bet vieną naktį Peter žvo-

LAIŠKAS IS OK. LIETUVOS

Mielas Augustinai,

Sirdingai ačiū už laiškučius ir naujienas bei dovanas, kurias mano Aldonutė praeitą savaitę parvežė. Tau taipgi brangiai kainuoja pasiuntimas, juk mus kaip kiaušius maišus nepripilsi. Praeitą rudeni turėjau didelį nuostolį, turėjau vieną oškę ir tą pačią girtas traktoristas suvažinėjo.

Verkiau tris dienas, nes nei mėsos gabaliuko negavau — oškę traktorius visai į žemę sumaišė. Pas mus girtavimas paplito, nes kur važiuoja, tai vokiškos bonka yra kišenėje.

Aldonutė dabar mokiniasi Vilniuje virimo ir kepimo kursus. Aš jai sakiau: Kai tu baigsi tuos kursus, iš kur tu virsi ar kepsi, ar iš molio? Juk čia mes neturime iš kur virti ar kepti. Jis sakė, kad lietuviai, iš Amerikos atvežti, Vilniuje mokiniasi. Aš tai griebiausi už galvos: Ar jūsiškie durniavotė, ar galvos perkaito iš gero gyvenimo? Juk čia mokyklose nuo pirmo skyriaus dėgia mūsų buvusią santvarką, kad jūs visi badaujate ir neturite darbų. Ji sakė, kad iš jūsiškos padangės atvažiuoja ir dar milingus sako. Tai aš pagalvojau, kad ir pas jus yra gerų paukščių, nes mingus sakyti turi būti labai ištikimas Tėvui.

Klausė apie V. Daun. Jis yra paruoštas ne mums, bet užsienio propagandai. Mes jo dainų negirdime, tik Vilniuje. Jo patarėjai — palydovai yra specialius kursus baigę patėvio mieste ir apdovanoti žvaigždėmis bei medaliais.

Mielas A., kai gausi šį laišką, tai mums parašyk, nes gali jo ir negauti. Bet aš nieko nebijau. Esu be sveikatos ir turiu sakyti tiesą.

Būčiuoju Tave, A.
Nepamiršk Tėvų žemės.”
Petrus
1980-2-4 d.

Praeitais metais Amerikoje skrybių skaičius kiek sumažėjo.

TRUMPAI

— **Ponia Marija Dambros** iš Marquette Parko atsuntė \$10 auką ir toki sveikinimą: “Mano nuostabi sveikinimai su pavasario šventėmis ir geriausiu linkėjimu Naujienoms. Visiems linksmų Velykų”.

— **Ponia Bronė Kiaulėnas** iš Detroito, pratešdama prenumeratą, mus pasveikino gražiu Velykinių atvirukų, o Naujienų paramai atsuntė \$20 auką. Dėkui už viską.

— **Ponia P. Gronski** iš Marquette Parko, pratešdama 6 mėnesiams prenumeratą, atskubėjo Naujienoms į finansinę talką su \$20 auka. Dėkui.

— **J. Budrys**, East Chicago, Ind., sužinojęs Naujienų laikino uždarymo aplinkybes, atsuntė \$20 uką. Dėkui už ją ir už ankstesnę prenumeratos pratešimą.

— **Jurgis Genuis**, Alton, Ill., atsuntė toki laišką: “Skaiciau tą liudną žinią apie mokesčius, dėl kurių buvo uždarytos Naujienos, ir kad jūs pažadėjote sumokėti juos per vieną mėnesį. Tai labai trumpas laikas, ypač, kad dabar paštas kartais keliauja vėžio žingsniu. Tai skubū Jums į pagalbą su \$10 auka. Mūsų visuomenėje kas nors yra didžiulio negero, kad jos veikėjai, vieton pasitaisyti ir nedaryti daugiau klaidų, džiugauja dėl gero laikraščio uždarymo. O tai yra jau labai negerai. Jei visi lietuviai, bent čikagiečiai, sumestų po vieną dolerį, tai ta skola ir būtų padengta”. Dėkui už auką ir už prasmingus žodžius.

— **Marija ir Justinas Palubinskai** iš Marquette Parko i atviruką rašė: “Sveikiname Jus su Velykų šventėmis ir linkime Jums viso geriausio Jūsų darbuose ir varguose, taip pat kantrybės juos nugalėti. Ta proga siunčiame \$25 Naujienų paramai”.

ramai, kad jos nenustotų mus lankiusios”. Dėkui už auką ir už linkėjimus.

— **Bruno Gelumauskas** iš Brighton Parko mus aplankė prieš pat Velykas.

Dėkui už vizitą, gerus linkėjimus ir už \$10 auką.

— **Šn. Kazimiero seselių** choras giedos velykines giesmes kardineliui Cody laikant mišias Velykų rytą, balandžio 6 d., 7 v. r. katedroje. Mišios bus transliuojamos per TV-9.

— **Lietuviams gerai žinomi** Illinois seimelio atstovai — Michael J. Madigan, John J. Beatty ir Edmund F. Kucharski įnešė rezoliuciją, kad būtų tikrinami vadovėliai visoje Amerikoje. Rezoliucija buvo priimta. Kai kurie vadovėliai kėlė tėvų susirūpinimą.

— **Dr. K. Bobelis**, VLIKo pirmininkas, pakviestas kalbėti Amerikos Lietuvių Tarybos St. Peterburgo skyriaus susirinkime balandžio 15 d. 3 val. popiet Lietuvos klube. Kviečiami nariai ir svečiai.

— **Balzeko Lietuvių Kultūros muziejus** pranešė, kad tautodailės žinovė Helen Pius rodys kaip dažomi ir dekoruojami lietuviški margučiai dviejose TV-5 programose “Kidding Around” šeštadienį, balandžio 5 d., 12 val. vidudienį ir sekmadienį, balandžio 6 d., 7:30 val. vak. Jai asistuos 9 m. Onutė Maluskaitė ir 13 m. Danielius Baer solistes Genovaitės Giedraitienės anukai.

● **SPECIALI 20% NUOLAI** DA PRISTACIUS ŠI SKELBI

M. A. Auksiniai ir sidabriniai retezeliai, žiedai, gintariniai karoliai, auskarai ir kiti papuošalai PERKAME sidabrinės ir auksinės monetos bei pašto ženklų kolekcijas. Mokame aukštą kainą. PATRIA, 4207 So. Sacramento - prie Archer? Tel. 247-5081 (Pr.)

— **Penktadienį, balandžio 4 d., 7 val. vak.** Lietuvių Sodyboje įvyks Lietuvių Spaudos klubo susirinkimas. Bus svarstomi būgiamieji reikalai. Valdyba

Skaitytojų Balsai

Gerbiamieji!

Siunčiu Tamstoms Money orderį sumoje \$50, iš kurių prašau atskaityti mėnei prenumeratą, \$2 už kalendorių, o likutis — spaudos labui.

Linkiu laikytis stipriai ir neišsigsti frontininkų bei tiltų statytojų puolimų. Naujienos yra, buvo ir bus vienas iš geriausių ir teisingiausių laikraščių.

Pas mus buvo sakoma, kad jei iš žemo humo pasidarė ponas, tai neik pro tą be lazdos ne pro šalį. Ir štai šiandien tai matome savo akimis.

Pastebėjau, kad prenumerata baigiasi, tai ir skubiu, kad nerailtų Jums be reikalo gauti laiko ir rašalo eikvoti.

Linkiu kuo geriausios sėkmės bei išvėrmės šiuo sunkiu momentu.

A. Pocius,
Rockford, Illinois

JAV RYZTASI TOLIAU BOKTUOTI OLIMPIADĄ

Valstybės departamentas kalbėtojas trečiadienį pareiškė, kad JAV ryžtasi tolimesniam olimpiados Maskvoje boikotui, nežiūrint priešingų balsų iš kai kurių sportininkų bei kai kurių sporto organizacijų. Boikotą remia 50 kitų valstybių vyriausybės, nežiūrint, kad ir jose yra keliamos nuotaikos prieš boikotą. JAV ir kitų 50 tautų vyriausybės Maskvos olimpiadą nesius savo oficialių grupių, o savo iniciatyva vykstančių nerems.

Boikotui pritaria Amerikos Senatas ir Atstovų Rūmai, tačiau, UPI surinktoms žiniomis, jis nėra populiarus sportininkų sluoksniuose. Respublikonų kandidatas į Baltuosius Rūmus trečiadienį pareiškė pritarimą boikotui, tačiau jis išvėlgia gilesnes pasekmes ir nepataria ruošti olimpinį žaidimų Los Angeles mieste 1984 metais.

SUMAZINO MAISTO KAINAS

A&P maisto krautuvų administracija paskelbė, kad nuo sekančios savaitės sumažina 200 produktų kainas, gi Safeway bendrovė užšaldo kainas 190 produktų 30-tai dienų.

A&P krautuvės užšaldė kainas jau praeitą mėnesį 1,600 rūšių prekėms. Ann Page produktams sumažinamos kainos nustatytam terminui.

— Europiečiai kaltina turkus herojino prekyba V. Europoje. — Infliacija nuo 1946 metų nebuvo tokia stipri, kokia ji yra šiandien.

— Maskvą skelbią, kad kažkoks amerikietis Robert Lee Afganistane perbėgo pas Karimlo valdžią ir pasakoja apie amerikiečių veiklą Afganistane. Amerikiečiai nežino apie joki R. Lee, tokio Kabule nebuvo.

— Buvęs JAV prez. Richard Niksonas britams pareiškė, kad savo laiką jis pašvęs užsienio politikos reikalams studijuoti.

— Viceprezidentas Mondale nepatenkintas dėl kokių kompromisais dėl kelionės į Maskvos olimpiadą.

— Kas dar neužpildė gyvenimo surašymo blanko (Census), tai privalo jį užpildyti ir pasiųsti galimai anksčiau.

TECHNIKO ŽODIS

Jonaitis savo darbovietėje sprendė įvairius techniškus klausimus su savo bendradarbiu ir klausė:

— Jei jūs iš Bostono telefonuotumėte į Kaliforniją, o už 200 pėdų stovėtų žmogus, tai kuris iš jų pirmas išgirstų jūsų balsą?

Mudu priėjome išvados, kad pirmasis balsą išgirstų telefonu, nes elektros signalai skrenda žaibo greičiu, daug greičiau už garą. Vakare Jonaitis norėjo patikrinti savo žmonos žinojimą ir davė jai tą patį klausimą. Žmona tuoj pat visai teisingai atsakė.

— Kodėl tu taip galvoji? — klausė nustebeš vyras. Žmona atsakė: — Todėl, kad Kalifornijoje laukrodė eina tris valandas anksčiau...

Juozo šmotelio

ATSIMINIMU SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukrauta autoriaus troboje. Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knyga pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Autoriaus adresas: 7114 S. Campbell Ave. Chicago, IL 60629
Knygos kaina — 5 doleriai.

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMCAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS. DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7741

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

- 4 BUTŲ mūrinis Lemonte.
- 2 BUTŲ mūrinis, gerai užlaikytas, Marquette Parko rajone.
- RESTORANAS su namu ir visais įrengimais Marquette Parke.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878,
839-1784 arba 839-5568.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI,

nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užteiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.
Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimui.
BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. 767-0600
independently owned and operated

72nd & CALIFORNIA
10% INTEREST

6 year old 2 flat with 3 bedroom apartments. Priced in 70's.
Owner wants fast sale.

CASTLE REALTY — 581-0585

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų reikia

REIKALINGA PATIKIMA MONTIERI, rankoje pagaiduojamų ir greitai sukuriamų dešrų gamyboje. Patirtina, reikiama, bet reikia susikalbėti angliskai.

Kreiptis iki 1 val. popiet.
Tel. 243-8826
KRUEGER SAUSAGE CO.
1237 W. Fulton St.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, “Suduvos” išleista knyga su legališkėmis formomis.

Knyga su formomis gauna. 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

ELECTROS IRENGIMAI, PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesiuose greit, garantuoti ir sažiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4314 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4445 So. ASHLAND AVE.
523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 778-8166 arba 778-8505

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, ILL. 60632. Tel. YA 7-5960

M. SIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškviečiai, pildomi pildybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ELEKTROS IR VANDENTIEKIO DARBAI ATLIEKAMI SAŽINGAI.
Telefonuokite:
434-6828

ADVOKATU DRAUGIJA VALDEMARAS BYLAITIS ir VINCAS BRIGAITIS
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Seštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas GINTARAS P. CEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

WANTED TO RENT

MOTERIS ieško buto su 2 miegamaisiais Marquette Parko apylinkėje. Skambinti 776-8371.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linkime visiems savo klientams ir draugams

Frank's Television & Radio, Inc.

PARDUODAM IR TAISOM

Savininkas JUOZAS BENDORAITIS

3240 So. Halsted St. Calumet 5-7252

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

linki visiems klientams, draugams ir pažįstamiems

BRIGHTON BAKERY

ANTANAS MACKEVICIUS, Sav.

2457 West 46th Place Chicago, Ill. 60632
Téléf.: VIrginia 7-1250

8359 So. Saginaw Chicago, Ill. 60617
Tel. 734-3400

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-9787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 4-2787
V. VALANTINAS

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

draugams ir pažįstamiems

BUD'S REAL ESTATE

& INSURANCE

BALYS BUDRAITIS, sav.

Si įstaiga tarpininkauja perkant - parduodant namus. Pageldaujant suranda butų nuomininkus be atskiros mokesčio. Išrūpina visų rūšių apdraudas.

6600 S. Pulaski Rd. Tel. 767-0600
Chicago, Ill. 60629